

Prosa – Josep Maria de Sagarra

Davant l'aparició del primer volum de prosa completa de Josep Maria de Sagarra, el primer que ens hem de preguntar és fins a quin punt té interès. Tot i que la crítica acadèmica veu en aquestes primeres novel·les poc més que provatures, i que el mateix autor va considerar *Paulina Buxareu* un “pecat de joventut”, ens trobem davant un llibre perfectament recomanable. Potser *Vida privada* és una novel·la més rodona, però aquestes *Paulina Buxareu* i *All i salobre* formen els primers mosaics, un xic escantonats, del mateix fris: d'una petita “comèdia humana” que novel·laria els diferents àmbits i estaments del país. Si *Paulina Buxareu* personifica el somieig estèril de la petita burgesia barcelonina, el *Quimet d'All i salobre* simbolitza la misèria moral de la vida marinera i de províncies. L'estil compositiu de Sagarra millorarà, però ja és possible trobar-hi descripcions i diàlegs que deixen molt enrere *Solitud*, l'obra de maduresa de Víctor Català, publicada tan sols catorze anys abans.

En aquestes primeres obres, Sagarra hi tempteja l'estil, però ja ha trobat la distància. Tracta els seus personatges amb una barreja de menyspreu i tendresa: els dissectiona de viu en viu, s'hi aproxima en les descripcions d'estat d'ànim, però els abandona, els rebutja, fins i tot els insulta: la seva és una narrativa pensada en tercera persona. Disposa d'un narrador distanciat, sovint irònic (de vegades sarcàstic o exactament cruel), i pot escriure en una prosa riquíssima, combinant els idiolectes amb les referències culturals, les imatges potents amb la fraseologia fresquíssima de la vila i del port. La seva és una literatura nerviüda, explícita, prepotent, abassegadora.